

14 maja 2021

Uroki świętokrzyskich ogrodów

Połowa maja dla wszystkich profesjonalistów i amatorów ogrodnictwa oznacza jedno - ruszamy z sadzeniem, obsadzaniem skrzynek, doniczek, balkonów i rabatek kwiatowych, nie obawiając się już majowych przymrozków, które mogłyby uszkodzić te mniej odporne na warunki klimatyczne i kapryśną wiosną rośliny. Czas na werbeny, pelargonie, surfinie i inne kwiatowe cuda. W tym roku (oby! oby!) tzw. zimnych ogrodników nie będzie, a imieniny Zofii mają raczej upłynąć pod znakiem deszczu, niż przygruntowych przymrozków. Tym, którzy chcieliby spędzić najbliższy weekend, nie bacząc na kapryśną pogodę, na wędrownkach po Świętokrzyskiem, proponujemy wizytę w świętokrzyskich ogrodach. Jest co podziwiać!

Ogród przy muzeum

Wędrówkę zaczynamy od pięknego renesansowego **Ogrodu Włoskiego**, usytuowanego przy dawnym Pałacu Biskupów Krakowskich w Kielcach, obecnie siedzibie Muzeum Narodowego. Od swojego początku miał on charakter ozdobno-użytkowy. Początkowo stanowił go taras z kwaterami ziół i kwiatów, który otaczały drzewa owocowe, potem pojawiły się aleje grabowe i lipowe, z pięknymi altanami, oranżerie, lodownie. Po przejęciu przez władze cywilne pod koniec XVIII wieku rezydencji biskupiej, ogród zaczął tracić swój pierwotny układ i szatę roślinną. Do czasów świetności powrócił na początku XXI wieku, po gruntownej rekonstrukcji. Znajdziemy tu wygodne alejki, ławeczki, trawniki, kwietne kompozycje, XVII-wieczną studnię ogrodową. Obecnie wokół środkowej, geometrycznej części ogrodu nasadzono jabłonie, a całość otaczają grabowe i lipowe alejki. Można spacerować, odpoczywać, a już wkrótce - miejmy nadzieję - powrócą tu wakacyjne zajęcia dla dzieci, warsztaty edukacyjne, nastrojowe koncerty na świeżym powietrzu czy spotkania z jogą. Ogród włoski czynny jest codziennie w godz. 10-18.

Ogród włoski Muzeum Narodowe w Kielcach

Zabytkowa studnia w ogrodzie włoskim Muzeum Narodowego w Kielcach

Geonatura Kielce

Także w Kielcach warto poświęcić uwagę i czas na odwiedzenie **Ogrodu Botanicznego**. To wyjątkowa atrakcja turystyczna, usytuowana na południowo-wschodnich zboczach góry Karczówka, w sąsiedztwie rezerwatu i parku krajobrazowego. Obejmuje około 11 hektarów terenu, który został podzielony tematycznie. Jest więc ogród różany z przepięknymi odmianami róż krzewiastych i pnących, ogród wiejski, francuski z alejkami i minilabiryntem, japoński, w którym odnajdziemy charakterystyczne rośliny, ale także harmonijny ogród żwirowy i niezbędny w tym krajobrazie i stylistyce, czerwony mostek. Zachwyca ogród traw, wrzosowisko, łąki kwietne, wyjątkowo okazałe hortensje. W ogrodzie znajdziemy także rabaty z roślinami leczniczymi, ziołami, zbożami, ale także z roślinami okrywowymi. Można spacerować, odpoczywać na ławeczkach czy leżakach, a nawet własnych kocykach, wyciszyć się i zrelaksować, ale także – posilić, bo odnajdziemy tu kawiarenkę, wziąć udział w koncertach i spotkaniach.

Fragment Kieleckiego Ogrodu Botanicznego - fot. Geonatura Kielce

Roślinność wodna i błotna w Kieleckim Ogrodzie Botanicznym

Ogród dworski

Ogrody barokowe w Podzamczu koło Chęciny to kolejna atrakcja świętokrzyska dla miłośników roślin "ujarzmionych". Ogród otacza XVII-wieczny dwór, wzniesiony na polecenie ówczesnego starosty chęcińskiego Stanisława Branickiego. Odnajdziemy tu 2 malownicze stawy, alejki i rabaty kwietne ułożone w misterne wzory, piękne i zadbane krzewy, rzeźby wzorowane na antycznych. Podziwiać można alejkę lipową z 300-letnimi drzewami a także bramę triumfalną, wybudowaną prawdopodobnie na cześć zwycięstwa polskiego króla Jana III Sobieskiego nad wojskami tureckimi w bitwie pod Wiedniem w 1683 r. Za bramą znajdują się dwa wiekowe dęby, zgodnie z tradycją nazywane Jan, na cześć króla Jana, oraz Marysieńka - na pamiątkę jego ukochanej żony.

Ogród w Podzamczu koło Chęciny fot. K. Pęczalski

Ogród botaniczno-ornitologiczny

Na pewno warto również trafić w okolice Pińczowa – do **Ogrodu na Rozstajach**, zlokalizowanego w Młodzawach Małych na Ponidziu. Teren ponad 1 hektara zajmują głównie wielosezonowe rośliny rodzime, ale też roślinność zielna, polna. W ogrodzie znajdziemy także wieloletnie drzewa, oczka wodne i wodospady, a także kamienne, żeliwne, drewniane i wiklinowe rzeźby.

Ogród na Rozstajach - fot. <http://ogrodnarozstajach.pl>

To tylko część naszych rodzimych roślinnych skarbów, a właściwie - skarbczyków! Bo przecież mówiąc (pisząc) o ogrodach, naturalnie myśl biegnie do przepięknych naturalnych i formowanych przestrzeni parkowych. Tu także mamy czym się poszczycić - po pierwsze Świętokrzyski Park Narodowy, parki krajobrazowe, parki miejskie, chociażby w Kielcach, Końskich, zdrojowy w Busku, zabytkowy w Sandomierzu, odrestaurowane w Ostrowcu Świętokrzyskim i Starachowicach, podworski w Fałkowie i wiele innych. W wakacje zaprosimy wszystkich, którzy pozostają w mieście, na odwiedzin w parkach. Nawet tych mało znanych - chociażby w Chrobrzu czy Maleszowej...